

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о допунама Закона о туризму садржан је у одредбама члана 72. ст. 1. тачка 4. и 9. Устава Републике Србије којим је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује систем у области тржишта и мере за усмеравање и подстицање развоја.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Проблеми које акт треба да реши

Српски туристички производи и поред значајних туристичких потенцијала нису адекватно развијени нити комерцијализовани на туристичком тржишту. Наиме, са садашњих 87 000 смештајних капацитета у застарелим објектима, Србија не постиже ни приближне пословне резултате од оних које остварују конкурентске земље. Због затворености тржишта каснио је процес реструктурирања и приватизације, није било значајних улагања из земље и иностранства, тако да није дошло до развоја нових облика туристичке понуде. Важећи Закон о туризму створио је основне претпоставке за развој туризма кроз интегрално планирање, систем подстицаја развоја туризма, буџетски фонд за развој туризма и систем туристичких организација. Међутим, да би се подигла конкурентност и атрактивност туристичких производа, узимајући у обзир светска искуства, неопходно је у потпуности развити развојне механизме узимајући у обзир искуства која су користиле конкурентске земље, што треба једним делом да се обезбеди оснивањем привредног друштва за развој туризма.

У случајевима мале продуктивности, када нема дугорочних финансијских извора, када јавни и приватни сектор немају довољно снаге за развојни узлет, владе земаља посредством специјализованих агенција, односно привредних друштава са већинским државним власништвом директно улазе у припрему инвестиционих пројеката за тржиште или привремено и саме делују као предузетници у циљу што бржег развоја туризма, о чему сведоче примери Грчке, Туниса, Египта, Пољске.

Уколико се жели брза ревитализација наслеђене туристичке понуде, заштита и планско коришћење туристичких потенцијала, потребан је интервенционистички модел развоја и стварање професионалног и оперативног државног учесника у туризму, не само као иницијатора и партнера јавног сектора већ и партнера свим домаћим и међународним инвеститорима и фондовима. Привредно друштво за развој туризма представља модел који би могао решити изразити дефицит компетентних субјеката на локалном нивоу. У противном, Србија ће у догледној будућности тешко моћи да унапреди сопствену оперативну ефикасност и конкурентност у туризму.

Циљеви који са актом постижу

Доношењем овог закона стварају се услови за оснивање привредног друштва за развој туризма како основног механизма за постизање глобалне конкурентности туристичког производа у Србији, обезбеђују се услови за примену усавршенијег система планирања развоја туризма као и за адекватно позиционирање туристичких регија на тржишту.

Осталим одредбама овог закона обезбеђује се међусобна усаглашеност прописа са одредбама других прописа (Закон о привредним друштвима ("Сл. Гласник РС", број 125/04), Закона о регистрацији привредних субјеката ("Сл. Гласник РС", бр. 55/04 и 61/05), Закона о државним службеницима ("Сл. Гласник РС", број 79/05, 81/05 и 83/05), Закона о здравственој заштити ("Сл. Гласник РС", број 107/05), Закона о заштити потрошача ("Сл. Гласник РС", број 79/05) и др.). Овим предлогом закона, прецизиран је круг лица која су ослобођена од плаћања боравишне таксе, проширен је круг делатности које се могу обављати у пословици и на делатности које су уобичајене у туристичком промету, а које су у функцији путника.

Разматрање могућности да се проблем реши и без доношења закона

Приликом израде Стратегије развоја туризма Републике Србије, а у циљу анализе тренутног стања у туризму наше земље, радило је седам радионица које су одржане широм Србије уз 290 учесника. Обављено је 14 разговора са представницима за туризам релевантних институција, као и разговори са Министарством здравља, Министарством културе, Министарством науке и заштите животне средине и Министарством привреде. Спроведено је анкетно истраживање методом случајног узорка путем структурираног упитника на 760 испитаника - страних посетилаца на граничним прелазима.

Даљи рад на изради Стратегије показао је да туристички сектор у Републици Србији, а пре свега туристичке дестинације, тек треба да створе конкурентност за учешће на међународном тржишту. У том смислу идентификована је потреба за успостављањем јаке националне полуге у форми привредног друштва за развој туризма која би била иницијатор и партнер јавном сектору, домаћим и иностраним

инвеститорима и имала пресудни утицај на раст конкурентности српског туристичког производа.

Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема

Доношењем акта ствара се правни оквир за успешно и ефикасно управљање развојем туризма. Такође без измене и допуне постојећег закона није могуће обезбедити усаглашеност закона са одредбама других прописа, препорукама Светске трговинске организације и Канцеларије за придруживање ЕУ, као и прецизније дефинисање одредаба које се тичу обезбеђивања веће заштите корисника туристичких услуга.

Разматране могућности да се проблем реши и без доношења закона

Приликом израде Стратегије развоја туризма Републике Србије разматране су могућности за формирање развојне организације без измене закона. Међутим, због специфичности развоја туризма у Србији и потребе да динамика развоја буде знатно бржа него у конкурентским земљама, а на основу искуства туристички развијених земаља неопходно је створити законски основ за формирање развојне институције.

Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

Доношењем акта ствара се правни оквир за успешно и ефикасно управљање развојем туризма.